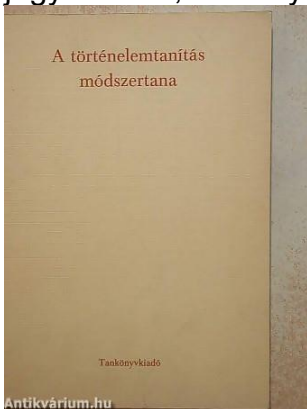

Vas Károly (1906–1985)

Főiskolai tanár, történelemdidaktikus. Nyáradon született, középparaszti családból. Nagy László és Ágh István költők nagybátyja volt. Szülei papnak szánták, ezért előbb a pápai bencés, majd a veszprémi piarista gimnáziumban tanult. Tanulmányai során azonban erősödő történelem- és társadalomszemlélete – amiben fontos szerepet játszottak a népi írók és műveik – a világi élet felé irányították. 1935-ben szerzett diplomát a Pázmány Péter Tudományegyetemen történelem – latin szakos középiskolai tanárként. Ezt követően az ajkai Nirnsee Pál nagybirtokos, országgyűlési képviselő gyermekeinek lett a nevelője. Gimnáziumtól az ipari tanonciskoláig több helyen tanított. 1935-től a Veszprémi Piarista Gimnáziumban, majd 1938–39-ben a veszprémi és az ungvári tanonciskolában volt oktató. 1945-ig az érsekújvári gimnázium tanára, de mellette már szakfelügyelő és az Érsekújvári Jubileumi Népfőiskola tanára is volt. 1945 után gimnáziumi tanár és igazgatóhelyettes Győrött, a Révai Miklós Gimnáziumban, és – a Nemzeti Parasztpárt titkáraként – szervezője volt az ottani Kovács Pál népi kollégiumnak. 1947–48-ban Celldömölkön gimnáziumot alapított és igazgatott, modern gondolatként hozzá kapcsolva közművelődési intézményeket: tájmúzeumot, kultúrházat, nyilvános könyvtárat, diákothont, sportpályát is. Vezette a Felsőbüki Nagy Pál népi kollégiumot is, sőt a szombathelyi tankerület tanulmányi felügyelője lett. 1948–49-ben a tankerület szombathelyi főigazgatóságán dolgozott, és ugyanott szakérettségis kollégiumot hívott életre, 1950-ben pedig a minisztériumban főelőadóként az új történelemtantervek és útmutatók tervezője – kivitelezője lett. 1951–1972-ig a pécsi tanárképző főiskola tanára, közben a történelem tanszék vezetője is volt. A történelemdidaktikánk nemzetközileg is elismert szakértője volt, jegyzeteiből, tankönyveiből tanárgenerációk tanultak. Pécsett hunyt el.

Munkái:

- *Az általános iskolai történelemtanítás módszertana. I-III. rész. Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat, Budapest, 1954.*
- *Érzelmi nevelés az általános iskolai történelemtanításban. OPI, Budapest, 1963.*
- *A történelemtanítás módszertana. Szerk. Eperjessy Géza. Tankönyvkiadó, Budapest, 1965. (Eperjessy Gézával, Filla Istvánnal, Köves Károllyal)*
- *A történelemtanítás módszertana. Tankönyvkiadó, Budapest, 1968.*
- *Korszerű történelemtanítás – korszerű tanárképzés. Acta Academiae Paedagogicae Nyíregyháziensis, 1972. Tomus 4. 127-134. I.*

Irodalom:

- *Szebenyi Péter: Vas Károly: A történelemtanítás módszertana. Tankönyvkiadó, Budapest, 1968. Történelemtanítás, 1969. 3. sz. 23-24. I.*
- *Szabolcs Ottó: Vas Károly: A történelemtanítás módszertana. Budapest, 1968. Századok, 1971. 823-825. I.*
- *Vas Károly. Történelemtanítás, 1985. 6. sz. 11-12. I.*
- *Tungli Gyula: Aki tanárnemzedékeket nevelt. Bemutatjuk Vas Károly nyugalmazott főiskolai tanárt. In: Köznevelés, 1981. 20. sz. 5. I.*
- *Tungli Gyula: Vas Károly (1906-1985). In: Vas Népe, 1985. 150. sz. (jún. 28.) 5. I.*

- *Tungli Gyula: Nagy László és Vas Károly. Honismeret, 1986. 1. sz. 10-11. l.*
- *Mácsi Anita: A Pécsi Tanárképző Főiskola Történelem Tanszéke Vas Károly munkásságának tükrében. Pécsi Szemle, 2005. nyár 108-113. l.*
- *Tungli Gyula: Ki volt Vas Károly? In: [Veszprémi] Napló. 2008. júl. 11. 15. l.*

<http://www.antikvarium.hu/ant/foto.php?id=2259806&h=150&w=113>